

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Tdo/54/2016
Identifikačné číslo spisu:	9016898119
Dátum vydania rozhodnutia:	27.07.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Štefan Michálik
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:9016898119.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Michálika a sudcov JUDr. Františka Moznera a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí 27. júla 2017 v Bratislave, v trestnej veci proti obvinenému G. Q., pre obzvlášť závažný zločin lúpeže spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 188 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák., o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 3. júla 2014, sp. zn. 2 To 48/2014, podľa § 381 Tr. por., takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného G. Q. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava I z 5. marca 2014, sp. zn. 4 T 25/2011, bol okrem iného aj obvinený G. Q. uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu lúpeže spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 188 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

dňa 31.12.2009 asi o 01.00 hod. do 04.00 hod. po predchádzajúcej vzájomnej dohode obžalovaný G. Q., „G.“, obžalovaný Y. E., „D.“ a už odsúdený ml. F. N. vnikli do záhradnej chatky na ulici k železnej studničke v Bratislave, za účelom donútiť poškodeného H. T., aby im vydal telefóny, ktoré im mal zabezpečiť, alebo sumu 100 Eur, po čom ho začali v rôznych časových intervaloch všetci súčasne, ale aj každý sám, po dlhší čas, mimoriadne silnou intenzitou biť päťami a kopat' nohami do hlavy, hrudnej oblasti, brucha a chrbta, obvinený G. Q. mu šliapal po tvári a hodil mu do hlavy sklenený popolník a taburetku, čím mu spôsobil zmliaždenie mozgu s akútnym krvácaním do mozgu s následným poškodením pľúcnej ventilácie - poranenie, ktoré zanecháva doživotné poškodenie zdravia a invalidizáciu poškodeného a ktoré znalec z odvetvia súdneho lekárstva Doc. MUDr. H. N. PhD. hodnotí ako ťažkú ujmu na zdraví, teda

spoločným konaním proti inému použili násilie v úmysle zmocniť sa cudzej veci a spôsobil ním ťažkú ujmu na zdraví.

Obvinený G. Q. bol za to podľa § 188 ods. 3, § 36 písm. d/, písm. j/, § 42 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. odsúdený k súhrnnému trestu odňatia slobody v trvaní 12 rokov nepodmienečne.

Zároveň bol zrušený výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Bratislava 5, č. k. OT 10/2013, zo dňa 06.01.2013 a všetky na neho obsahovo nadväzujúce rozhodnutia, ktoré zrušením stratili svoj podklad.

Podľa § 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. bol pre výkon trestu zaradený do ústavu s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. bol mu uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 5 rokov.

Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. zák. bol mu uložený ochranný dohľad na dobu 2 rokov.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. obžalovaní G. Q. - „G.“ a Y. E. - „D.“ boli zaviazaní spoločne a nerozdielne nahradiť poškodenej organizácii Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s., Bratislava, Ružová dolina č. 10, IČO: 35 93 78 74 škodu vo výške 13.252,63 Eur a poškodenému H. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom R., ubytovňa W., K. X/A škodu vo výške 7.593,90 Eur.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. bol poškodený H. T. so zbytkom nároku na náhradu škody odkázaný na konanie vo veciach občianskoprávných.

Uznesením Krajského súdu v Bratislave z 03. júla 2014, sp. zn. 2 To 48/2014, podľa § 319 Tr. por. boli odvolania obžalovaných Y. E. „D.“ a G. Q. „G.“ zamietnuté. V odvolaní obvinený G. Q. poukázal na obsah vykonaných dôkazov - výsluchy svedkov E. a poškodeného T., znalecký posudok, v ktorom sa znalkyňa MUDr. R. sa vyjadrila, že motívom bitky u obžalovanému Q. bola žiarlivosť. Vo vzťahu k útoku popolníkom a taburetkou poukázal na výpovede svedkov E., H., H., poškodeného T., obžalovaných E. a N. a na znalecký posudok znalca MUDr. N.. Obžalovaný z toho vyvodil to, že mu nebol preukázaný úmysel zmocniť sa cudzej veci, že nekonal v spolupáchateľstve, mal úplne iný motív, a to pomstiť sa poškodenému za to, že mal pomer s jeho priateľkou a rovnako nebolo preukázané, kto spôsobil zranenia poškodenému, čo bolo v prípravnom konaní prehliadnuté a v napadnutom rozsudku vyhodnotené nesprávne. Preto jeho konanie, po modifikácii skutkovej vety malo byť kvalifikované ako trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. b/, ods. 3 písm. c/ Tr. zák., alternatívne podľa § 155 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. Poukázal tiež na to, že pred spáchaním tohto skutku viedol riadny život.

V konaní pred súdom prvého stupňa uviedol, že po požití alkoholu a vyfajčení pervitínu, keď niektorí zo spoluobžalovaných povedali, že idú za poškodeným do chatky, rozhodol sa ísť aj on, nakoľko poškodený mal mať pohlavný styk s jeho frajerkou M. H.. V chatke poškodeného napadol fackami, pästami a kopancami a pritom mu povedal, že je to kvôli M.. Či niekto skákal po poškodenom, prípadne či niekto do poškodeného hodil popolník a taburetku, nevedel uviesť. Poškodeného bili v dvoch miestnostiach a pritom padla reč aj o peniazoch. Pokiaľ v prípravnom konaní vypovedal, že dôvodom návštevy bol dlh 100 € pre obžalovaného E., takto vypovedal z dôvodu nátlaku vyšetrovateľa.

Dovolanie proti uzneseniu krajského súdu podal 03.02.2016 (na Okresný súd Bratislava I bolo doručené 04.02.2016) obvinený G. Q. prostredníctvom obhajcu (plná moc podpísaná obvineným 09.07.2015) z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/, písm. i/ Tr. por. V odôvodnení dovolania poukázal na to, že druhostupňový súd nenapravil pochybenia v odvolacom konaní, čím došlo k porušeniu zákona v § 321 ods. 1 písm. a/, písm. b/, ods. c/, ods. d/ (v posledných dvoch citáciách došlo zrejme k omylu, lebo malo ísť o písmená) Tr. por. a v konaní, ktoré mu predchádzalo, najmä v ustanoveniach § 2 ods. 4 (zásada in dubio pro reo), ods. 10 a ods. 12 Tr. por., v § 119 ods. 1 písm. b/ Tr. por., v § 188 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák., v § 156 ods. 1, ods. 2 písm. b/, ods. 3 písm. c/, resp. § 155 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák., v jeho neprospech. Po dôslednom preskúmaní veci mal odvolací súd zrušiť napadnutý rozsudok prvostupňového súdu a vec mu vrátiť, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Pozornosti odvolacieho a predtým aj súdu prvého stupňa uniklo množstvo porušení ustanovení Trestného poriadku, v dôsledku čoho došlo k porušeniu ustanovenia Trestného zákona, na ktoré poukazoval už v priebehu prípravného konania i počas hlavného pojednávania a v neposlednom rade i v podanom odvolaní.

Uznesenie poverenej príslušníčky OR PZ Bratislava 1 z 09.02.2010, ČVS: ORP-322/2-OSV-B1-2010, ktorým podľa § 199 ods. 1 Tá. por. začala trestné stíhanie, bolo uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava 1 z 18.02.2010, sp. zn. 1 Piv 96/10, zrušené ako nezákonné. Vec bola odstúpená na vyšetrovanie KR PZ v Bratislave z dôvodu príslušnosti, nakoľko nejde o prečin ublíženia na zdraví spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 156 ods. 1 Tá. zák., ale o zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák., na vyšetrovanie ktorého nie je vecne príslušný poverený príslušník. Uznesenie vyšetrovateľky ÚJKP KR PZ v Bratislave zo 07.05.2010, ČVS: KRP-61/OVK-BA-2010, podľa § 199 a § 206 Tá. por. je nezákonné, pretože dokazovanie dovtedy zaobstarané nezopakovala a urobila tak až po začatí trestného stíhania. Ide o nezákonný postup, a preto aj celé ďalšie konanie trpí vadou nezákonnosti, čo nie je možno konvalidovať ani neskorším zákonným postupom.

Vyšetrovateľka KR PZ, neskôr ani okresný a odvolací súd sa nezaoberali otázkou motívu jeho konania, v dôsledku čoho bolo jeho konanie nesprávne právne kvalifikované.

V ďalšom obvinený podrobne poukázal na jednotlivé dôkazy - výpovede obvineného G. Q., obžalovaných - už odsúdených E. a N., svedkov E., T., L., H., H. a W. a znalcov MUDr. R., prof. PhDr. T., CSc. a MUDr. N., z ktorých vyplynul jeho motív - žiarlivosť a pomsta voči poškodenému za jeho vzťah s priateľkou obvineného a tiež to, že nebolo jednoznačne preukázané, či k útoku použil nejaký predmet - popolník alebo taburetku. Napriek tomu jeho konanie bolo právne posúdené ako lúpež.

Navrhol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, aby rozsudkom vyslovil porušenie zákona v uvedenom rozsahu uznesením krajského súdu v jeho neprospech, zrušil napadnuté uznesenie a rozsudok prvostupňového súdu v celom rozsahu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a prikázal okresnému súdu, aby vec znovu prerokoval a rozhodol v inom zložení senátu.

Prokurátor k dovolaniu obvineného podal vyjadrenie 04.04.2016 pod sp. zn. 1 Kv 63/10/1100-214, v ktorom uviedol, že rozhodnutie prvostupňového súdu vychádza dôsledne a jednoznačne zo zisteného skutkového stavu, z ktorého právnym posúdením sa zákonným spôsobom vysporiadal, čo je podrobne obsiahnuté v samotnom odôvodnení rozsudku. Uznesenie krajského súdu považuje za zákonné a dôvodné. Podrobne a vyčerpávajúco sa zaoberá okrem iného aj okolnosťami, ktoré namieta obvinený a konkrétnymi skutočnosťami relevantnými pre posúdenie motívu ako aj spôsobu jeho konania, po vyhodnotení ktorých sa stotožnil s právnou kvalifikáciou posudzovaného skutku súdom prvého stupňa. V zmysle § 206 ods. 1 Tr. por. je pre vznesenie obvinenia nevyhnutná existencia dostatočne odôvodneného záveru, že trestný čin spáchala určitá osoba. Podľa § 206 ods. 2 Tr. por. možno o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia rozhodnúť jedným uznesením. K vzneseniu obvinenia pristúpil vyšetrovateľ PZ na základe obsahu do toho štádia zabezpečeného spisového materiálu, ktorého informatívna hodnota bola pre daný postup dostatočná. Dovoláciu argumentáciu obvineného vzhľadom na uvedené považuje za nedôvodnú a špekulatívnu v snahe vyhnúť sa spravodlivému a primeranému trestu za posudzovaný skutok vyznačujúci sa pomerne vysokou mierou násilnosti a bezcitnosti, pričom práve obvinený Q. bol jeho hlavným aktérom. Navrhol preto dovolanie obvineného odmietnuť.

Vyjadrenie prokurátora bolo na vedomie zaslané obvinenému Q. a jeho obhajcovi. Dovolanie so spisom bolo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší alebo dovolací súd) predložené 29. júna 2016.

Najvyšší súd ako súd dovolací v zmysle § 377 Tr. po. zistil, že dovolanie proti napadnutému rozhodnutiu je prípustné, bolo podané oprávnenou osobou, v zákonom stanovenej lehote a mieste (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/, § 369 ods. 2 písm. b/, § 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.) a spĺňa podmienky, ako aj

obsahové náležitosti predpokladané v § 373 ods. 1, ods. 2, § 374 Tr. por. a nie je zákonný dôvod na postup podľa § 382 písm. a/, písm. b/, písm. d/, písm. e/, písm. f/ Tr. por. a ani podľa § 382a, § 383 Tr. por.

Najvyšší súd preskúmaním spisu zistil, že namietané dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/, písm. i/ Tr. por. v posudzovanom prípade nie sú naplnené. Zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí.

Z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo všeobecnosti vyplýva, že obsah konkrétne uplatnených dovolacích námietok musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu dovolacích dôvodov podľa § 371 Tr. por. Pokiaľ tomu tak nie je a podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, hoci v skutočnosti obsahuje argumenty mimo takto uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu. Porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom sa rozumie najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe alebo stav, keď obvinený po určitú časť trestného konania nemal obhajcu napriek tomu, že ho mal mať a orgány činné v trestnom konaní alebo súd v tomto čase skutočne vykonávali úkony trestného konania, ktoré smerovali k vydaniu meritórneho rozhodnutia, ktoré bolo napadnuté dovolaním.

Dovolací súd zdôrazňuje, že dovolacia námietka spočívajúca na tom, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli získané, resp. vykonané zákonným spôsobom, musí byť z obsahu spisového materiálu zrejmá a nemožno ju vyvodzovať na základe toho, že by sa mali inak vyhodnocovať existujúce už vykonané dôkazy.

Ak súd vyhodnotí vykonaný dôkaz inak než podľa predstáv niektorej z procesných strán, nemožno z toho vyvodiť, že takéto dôkazy nie sú vykonané zákonným spôsobom, resp., že by bol daný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V zmysle § 371 ods. 4 Tr. por. dôvody podľa odseku 1 písm. a/ až písm. g/ nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti. Podnet podľa odseku 3 nemožno použiť na podanie dovolania, ak ho podala osoba uvedená v § 369 ods. 2 alebo ods. 5, namietaná okolnosť bola tejto osobe známa už v pôvodnom konaní a nebola namietaná najneskôr v konaní pred odvolacím súdom.

Podľa § 371 ods. 5 Tr. por. dôvody podľa odseku 1 písm. i/ a podľa odseku 3 nemožno použiť, ak zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného. V zmysle § 371 ods. 7 Tr. por. dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V zmysle § 385 ods. 1 Tr. por. dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené a podľa odseku 2 tohto ustanovenia dovolací súd ustanovenie odseku 1 nepoužije, ak by dôvod dovolania bol v neprospech obvineného a dovolanie je podané v prospech obvineného.

Z dovolania je zrejmé, že obvinený porušenie práva na obhajobu vyvodzuje z porušenia zákona pri získavaní dôkazov na začiatku prípravného konania. Súdna rozhodnutia sú aj o takéto nezákonné dôkazy opreté, pričom ich vyhodnotenie nebolo správne.

Zo spisu vyplýva, že obhajca JUDr. Ľubor Neviďanský bol obvinenému G. Q. ustanovený 18. júna 2010 (č.l. 24), ktorý ho obhajoval až do 08. septembra 2011 (č.l. 560, 571a), kedy jeho obhajobu prevzal novo ustanovený obhajca JUDr. Vladimír Štefek. V prípravnom konaní obvinený a jeho obhajca nenamietali žiadny procesný postup orgánov činných v trestnom konaní. Pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu 28. marca 2011 (č.l. 493) nemali návrhy na doplnenie dokazovania. Na verejnom zasadnutí 09. júna 2011 (č.l. 544) obvinený a jeho obhajca prehlásili, že nemajú žiadne pripomienky pokiaľ ide o prípravné konanie. Záverečná reč obvineného a jeho obhajcu z 5. marca 2014 (č.l. 917, 924 - 927) nie je žiadna zmienka o porušení zákona v prípravnom konaní a v konaní pred súdom. Ani v odvolaní a v konaní o ňom obvinený a jeho obhajca neuplatnili skutočnosti uvádzané v dovolaní.

Uvedené preukazuje, že po celú dobu tohto trestného konania obvinený G. Q. mal obhajcu, ktorý jeho obhajobu vykonával. K porušeniu zákona, na ktoré obvinený v dovolaní poukázal nebolo preukázané. Dôkazy v tejto veci boli získané procesne správne a tieto dôkazy boli v súlade so zákonom vykonané a vyhodnotené. Nedošlo teda k porušeniu práv obvineného na obhajobu. Dovolaním napadnuté súdne rozhodnutia sa neopierajú o nezákonne zabezpečené a vykonané relevantné dôkazy.

Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje na ustanovenie § 201 ods. 1 Tr. por., druhá veta, podľa ktorej úkony, ktorými sa začalo trestné stíhanie, alebo ktoré boli vykonané po začatí trestného stíhania miestne nepríslušným policajtom, nie je potrebné opakovať, ak boli vykonané podľa tohto zákona. Pre začatie trestného stíhania a vznesenie obvinenia tieto dôkazy postačovali a ďalšie dôkazy v tejto veci už zadovážil príslušný orgán prípravného konania, a to v súlade so zákonom, ktoré boli v súdnom konaní vykonané zákonným spôsobom.

Pre úplnosť treba dodať, že obvinený sám, ale ani prostredníctvom obhajcu v prípravnom konaní a v konaní pred súdmi oboch stupňov ním v dovolaní uplatnené dôvody dovolania ohľadne procesných pochybení neuvádzal. Urobil tak po prvý krát až v dovolaní. Z toho dôvodu je potrebné uplatniť postup v zmysle § 371 ods. 4 Tr. por., ako je na to poukázané vyššie.

Pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu skutkovej vety vo výrokovej časti rozsudku okresného súdu, táto je správna. Skutok totiž po objektívnej a subjektívnej stránke napĺňa všetky znaky spolupáchateľstva k obzvlášť závažnému zločinu lúpeže podľa § 20 k § 188 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák., pretože spoločným konaním proti inému použil násilie v úmysle zmocniť sa cudzej veci a spôsobili ním ťažkú ujmu na zdraví.

Vykonané a vyhodnotené dôkazy súdom prvého stupňa podľa skutkových záverov tohto súdu preukazovali bez akýchkoľvek pochybností spáchanie skutku aj obvineným G. Q.. Dovolací súd nie je oprávnený preskúmať a meniť tieto skutkové zistenia a závery premietnuté do skutkovej vety výrokovej časti tohto rozsudku, s ktorým sa stotožnil aj odvolací súd. Obvinený totiž v dovolaní poukazuje výlučne na skutočnosti pre neho priaznivé, z ktorých vyvodzuje, že on nemal úmysel zmocniť sa cudzej veci, lebo jeho motívom k napadnutiu poškodeného bola žiarlivosť - pomsta poškodenému, ktorý mal mať vzťah s jeho priateľkou. Vykonané dôkazy prvostupňový súd hodnotil nielen individuálne, ale aj v ich súhrne a dospel k záverom uvedeným v rozsudku, ktoré si osvojil aj krajský súd. Navyše ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolaciemu súdu nedovoľuje skúmať a meniť skutkové zistenia, viazaný je skutkovou vetou ustálenou nižším súdom.

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmieta dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371.

Na podklade týchto úvah najvyšší súd vo veci rozhodol na neverejnom zasadnutí spôsobom vyjadreným v enunciiate tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.